

Linda Tørud Pettersen

Nasra Abdullah Reinsberg

Mangfoldsråd giverordningen

[Forsiden](#) • [Dokument](#) • [Rapporter og planer](#)

Frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold (2021-2024)

Plan/strategi | Dato: 16.06.2021

Opprinnelig utgitt av: Kunnskapsdepartementet

[Read in English](#)

Friheten til å bestemme over eget liv er grunnleggende i vårt samfunn. Likevel ser vi gjentatte eksempler på hvordan denne friheten innskrenkes. Det er behov for en aktiv politikk for å bekjempe holdninger og handlinger som forhindrer den enkeltes muligheter til både å lykkes og leve et fritt og trygt liv.

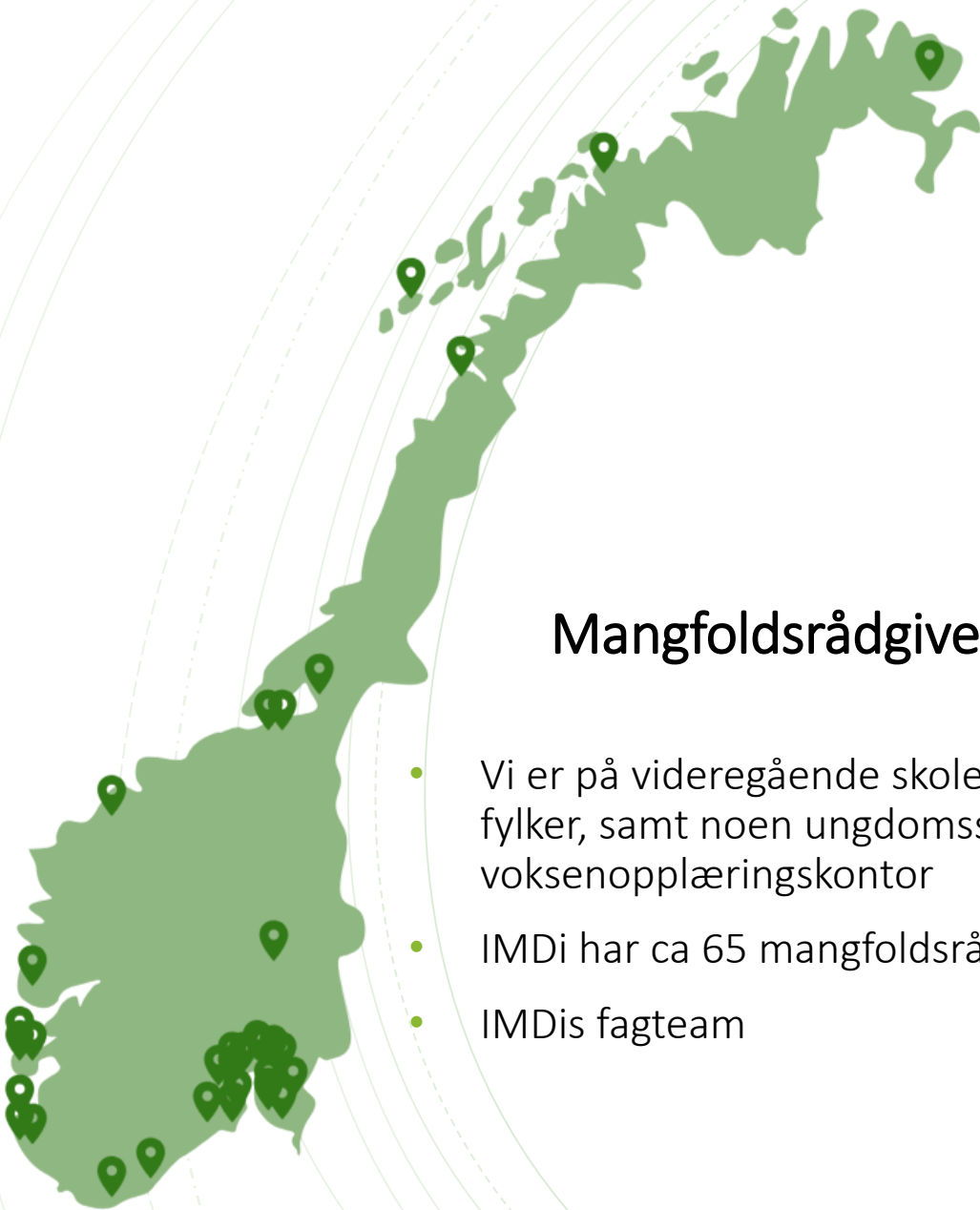
Illustrasjon: Esra Røise
www.imdi.no/nora

«Bidra til at barn & unge som står i fare for eller utsettes for negativ sosial kontroll, æresrelatert vold, tvangsekteskap eller kjønnslemlestelse får råd, veiledning og oppfølging i tråd med sine behov og rettigheter.

Vi bistår elever, skoleansatte og hjelpetjenester

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Mangfoldsrådgivere

- Vi er på videregående skoler i alle landets fylker, samt noen ungdomsskoler og enkelte voksenopplæringskontor
- IMDi har ca 65 mangfoldsrådgivere
- IMDis fagteam

Spesialutsendinger

- Islamabad, Pakistan (dekker også Afghanistan)
- Amman, Jordan (dekker også Iran og Irak)
- Nairobi, Kenya (dekker også Somalia)
- Ankara, Tyrkia (Europa og Russland)

Ola og Ali

Æresrelatert vold

- Vold i nære relasjoner
- Ulike voldsformer (NSK)
- Utløst av storfamiliens, gruppens eller klanens behov for å ivareta eller gjenopprette ære eller anseelse
- Volden er akseptert av flere

- Varierer etter omfang og alvorlighetsgrad
- Gått glipp av mye
- Mangelfull trening på ulike områder
- Ikke hatt frihet til å være seg selv
- Presset til valg man ikke ønsker

Mulige konsekvenser

- Streve med konsentrasjon, oppmerksomhet, hukommelse
- Angst, uro og søvnproblemer
- Spiseforstyrrelser og depresjon
- Selvskading og selvmordstanker
- Mange «vondter»
- Tillitsproblemer
- Følelsen av å være alene
- Enorm lojalitet for familie og småsøsken
- Ambivalens
- Maktesløshet
- Negativt selvbilde
- Uønskede strategier
- Mangelfull kompetanse
- Streve i sosiale relasjoner
- Kan være krevende å hjelpe

Patriarkalsk familiestruktur – kjønnshierarki

Mannen er overhode i en hierarkisk organisert familie, der æresbegrepet står sterkt.

Faktorer som kan spiller inn kan være klassesetilhørighet, foreldrenes utdanningsnivå, om familien er bosatt i en storby eller landsby.

- Far eller fars far, eventuelt eldre bror, er øverst i hierarkiet
- Om mors og fars søsken er en del av familiehierarkiet- kan fars bror ha større makt i en familie enn det mor har
- Kyskheter for kvinnene er ikke en privatsak
- Kvinnene har sin definerte rolle i familien: barneoppdragelse, jentenes kyskheter, ekteskapsinngåelser og forhandlinger
- Menn /gutter har rollen som beskyttere og kontrollører

Ære gutter og menn

- Gutter kan både være ofre og utøvere av æresrelatert vold og kontroll
- Eldre brødre (kjønns –og aldershierarki)
- Kan oppleve et stort ansvar for å opprettholde/gjenopprette familiens ære, kvinnenes ærbarhet, særlig hvis far er fraværende
- Menn utsatt for press fra familie/miljø til å utøve æresrelatert vold (tap av ansikt, avtaler, framtid for familien)
- Gutter blir også kontrollert, ikke bare av familie, folk med samme nasjonalitet, samme etniske gruppe eller religiøse gruppe
- LHBTIQ+ personer er spesielt sårbare

Bror - søster

- Lærer seg makt gjennom forhold til søsteren
 - Bror straffer søster når hun overskrider genser som han er ansvarlig for
- Lærer seg avmakt, også gjennom søster. Det hun har, vil han ikke ha.
 - Kan ikke beskytte søster/kvinner når hun/de straffes
 - Må utøve straff for selv å ikke bli straffet selv/fremstå svak

Offer ↔ Utøver

Bror – søster

Søsteren er mellomledd – ekstremt utsatt

- Mellom faren og broren
- Mellom broren og utenforstående menn
- Kan ta ut sin selvforakt på søsteren

Far – sønn / mor – sønn

- Faren eller annen mann kan ha stor innflytelse over sønnen/ynge menn.
- Sønnen må følge regler, men også ta avgjørelser – ellers kan han ikke overta fars rolle.

- Emosjonelt forhold og legitim kjærlighet
- Største forsikringen
- Maktbalansen

Sosialiseringen

- Hvis gutter lærer å følge regler gjennom vold, oppstår frykt
- En frykt for smerten, at det gjør vondt å bli slått
- Frykt for å ikke bli bekreftet og anerkjent → skam
- Frykt for å bli isolert/utstøtt → ubrukelig
- Frykt for å stå alene, å ta avstand fra sin faren er å ta avstand fra seg selv. Gutter er et speilbilde av sin far. De skal bli som han.

Erfaringer viser...

- At jenter og gutter sosialiseres inn i to forskjellige rammer/normsystemer
- At sosialiseringen av bror skjer gjennom søster/kvinner
- At gutter er bærere av æressystemet – kontrollører
- At gutters underdanighet og avhengighet av far (eller den som er øverst i hierarkiet) hviler ofte på frykt
- Gutter har ofte en dobbeltrolle – offer og utøver

Kontakt

Linda Tørud Pettersen

E-post: lipe@imdi.no | lindapet@afk.no

Mobil: 47488628

Nasra Abdullah Reinsberg

E-post: nasa@imdi.no | nasrar@afk.no

Mobil: 45727108

